

pločevine zavarovati. Vsaka podstrešna soba mora imeti okno, ki se odpira na prosto.

Za podstrešne sobe se morajo napraviti posebni dimniki in glede kurišč veljajo tudi določila §.: 3.

Balkoni, verande in strešni napušči.

§ 82. Kadar poslopje leži osamljeno, smejo se napraviti leseni balkoni in lesene verande na varnih nosilnih konstrukcijskih delih, kakor tudi leseni strešni napušči, če je vsaka točka takšnega poslopja ali obsežka poslopja, z všteti vsemi prizidki vred, od sosedne meje najmenj 6 m oddaljena.

Drvarnice in stranišča.

§ 83. Drvarnice in stranišča se smejo v vnanjem okraju postavljati zunaj hiše v lesenih šupah z ognjevarno streho, če te šupe zadostujejo zakonitim določilom glede osamljenja od sosedne meje.

Ograje.

§ 84. V vnanjem okraju se smejo ograje delati iz poljubnega gradiva.

Naprave pristav.

§ 85. V vnanjem stavbinskem okraju je dopuščeno napravljati pristave po določilih, veljavnih za odprti stavbinski zistem.

Nanje se uporabljajo v IV. oddelku obsežene stavbinske olajšave, kakor tudi one, ki so navedene v V. oddelku za industrijalne stavbe.

Gnojišča na pristavah morajo biti najmenj 10 m od javnih prometnih potov oddaljena, napravljati jih je zunaj poslopij in smejo ostati nepokrita.

§ 86. V predkrajih: Karolinska zemlja, Črna vas, Illova in Hauptmanica sme stavbinsko oblastvo pri stavbah dovoljevati še druge olajšave, dopustne po stavbinskem redu, veljavnem za deželske občine.

Peti oddelek.

O industrijalnih stavbah.

Stavbe, katere je šteti za take.

§ 87. Pod industrijalnimi stavbami se razumejo v nasprotju k stanovanjskim poslopjem vsa fabriška poslopja, delarniška poslopja in skladiška poslopja.

Industrijalna poslopja v osamljeni legi.

§ 88. V osamljeni legi se nahaja industrijalno poslopje ali skupina industrijalnih poslopij, kadar je vsaka njegova točka od drugih poslopij in od sosednih mej oddaljena najmenj 20 m.

Fabriške naprave, katere meje neposredno na istovrstne fabriške naprave in pri katerih obstoji osamujoči prostor najmenj 10 m od lastninske meje sosedne fabriške naprave, spadajo v vrsto osamljeno stojećih fabriških stavb. Osamujoči prostor mora biti in ostati nezazidan.

Zemljišče javnih cest, kakor tudi struga rek ali drugih javnih voda se pri določitvi zgoraj navedenih mej vračunjava.

Posebni predpisi za izvrševanje stavb.

§ 89. a) Pri vsakem industrijalnem poslopiju, ki obstoji iz več nego iz pritličja, morajo biti narejene proti ognju varne stopnice, po katerih se more, ko bi nastal požar, iz vsakega nadstropja varno priti pod mlo nebo.

Pri jako razsežnih fabrikah je napraviti več stopnic, in sicer na vsakih 40 m dolžine poslopja po jedne. Stopnice morajo biti premokrilne in s počivališčem prekinjene, najmenj 1.30 m široke in, če se stopnic poslužuje več nego 50 oseb, se morajo njih širine za vsakih 50 oseb več povečati za 0.50 m.

Zaradi večje olajšave se smejo stopnišča napravljati na vnanji strani na prostoru določenem za osamljenje.

Razven teh proti ognju varnih stopnic se pa smejo po potrebi napraviti lesene tekalne stopnice; za prostore, katere niso prave delarne in kjer občuje le malo oseb ali po katerih hodi malo ljudi, se smejo uporabljati lesene stopnice;

b) vsi dimniki in vsa kurišča morajo biti zidani iz ognjevarnega gradiva ter osamljeni od vsakega lesovja;

c) glede parnih kotlov in motorjev se je ravnati natanko po določilih §§ 67., 68., 69.;

d) nesnažne in neprijetno dišeče tekočine se morajo odvajati tako, da pod tem ne trpi okolica. Kanalizacija se ravna po obstoječih občnih predpisih. Vendar se sme uporaba javnih kanalov za odvajanje nesnažnih voda prepovedati, če s tem predvidoma nastanejo nepravilnosti;

e) fabriški prostori morajo imeti primerno ventilacijo;

f) vse industrijalne stavbe, ki meje na javne ceste, morajo biti zidane v prijetni obliki, njih strešni napušči ne smejo nad 0.60 m moleti na cesto. (Dalje sledi.)

Vinarska razstava in izredni občni zbor kmetijske družbe v Novem mestu.

C. kr. kmetijska družba je sklenila v središči dolenskega vinogradstva, v Novem mestu, prirediti razstavo, ki je bila od 15. do 20. t. m., kjer naj se kmet na svoje lastne oči prepriča, kaki uspehi se lahko dosežejo, ako se poprime novih ukov in naprav, katere so drugje že davno izkušene in se porabljajo z največjim uspehom. Tu naj se kmet poduči, kako mu je racijonelno obnoviti po trtni uši pokončane vinograde, kako se mu je ubraniti drugih sovragov, kot strupene rose, črne rje, grozdne plesnobe itd.

Novomeška podružnica, na čelu jej gosp. pristav V. Rohrman, sprožila je misel prirediti razstavo, ter jo tudi za naše razmere vsekako prav častno izvršila. Ob enem pak je osrednji odbor kmet. družbe sklical v Novem mestu istočasno izvanredni občni zbor, na kojem naj bi se strokovnjaki zjedini o najvažnejših, v to stroko spadajočih vprašanjih.

Na povabilo odbora novomeške podružnice zbralo se je v okrašenih prostorih prejšnje davkarije v četrtek dne 15. t. m. k otvoritvi razstave obilo gospode, kot tudi veliko kmetov-vino-gradarjev. Mej povabljeni zapazili smo poleg predsednika kmetijske družbe ces. svetnika Ivana Murnika, vladnega tajnika dra. pl. Krona, zastopnika dež. odbora dra. I. Žitnika, prošta P. Urha, okr. glavarja O. pl. Vestenecka, novomeškega župana dra. J. Šegulo, vodjo dež. zavoda R. Dolenca, obilo veleposestnikov, duhovščine, učiteljev itd. Množica navzočih kmetov-vinogradarjev pa je pričala izredno zanimanje za stvar.

Točno ob 9. uri povzame kot načelnik polnoštevno navzočega odbora tukajšnje kmetijske podružnice g. V. Rohrman besedo in v jedrnatem nagovoru pozdravi g. predsednika kmetijske družbe I. Murnika, zatrjujoč mu, da ne prestande nikdar v delovanju za prospeh kmetijstva, ter ga naprosi da otvori razstavo.

G. predsednik se na to v lepih besedah zahvali tako marljivemu odboru novomeške podružnice, kot tudi vsem razstavljalcem, ter izreče, da otvarja razstavo; takoj na so stopijo povabljeni, z g. Murnikom na čelu v razstavine prostore.

Dve prostorni sobi sta prepolni zanimivih vzorcev, priprav, strojev, orodja, načrtov itd. V prvi razstavilo se je po večini različna orodja, katere rabijo vinogradarji pri obnovitvi vinogradov; razstavile so skoraj vse tukajšnje tvrtke domača orodja, mej njimi se odlikuje osobito ukusno sestavljena piramida g. A. Gusina, mej tem ko je kmetijska šola na Grmu razstavila vipavska orodja kot posebno priporočljiva za globoko rigolanje. Poleg tega orodja opazili smo razstavo cepilnega orodja za najrazličnejše načine cepljenja, kot so noži, klešče, škarje. Posebej omenimo tu tvrdko F. Juvan iz Ljubljane. Dalje pomožno gradivo pri cepljenju kot zamaške, gumi, razstavljeno od domače tvrdke F. Perko.

V drugi sobi pak se nahajajo pred vsem zanimivi predmeti, koje je razstavila kmetijska šola na Grmu. Različne trte po stenah nam kažejo v naravi trtne bolezni, kot uš, grozdno plesnobo, strupeno roso. Preparati trtne uši bodo menda zadnje ostanke dvomov našega kmeta premagale, češ, uši niti ni. Trije ukusno prirejeni modeli od mavca, za to priliko navlašč modelovani od vodje R. Dolenca, nam predočujejo prav nazorno početek, nadaljevanje vipavskega (najboljšega) načina rigolanja za nove nasade, kot tudi upravo vzornega vinograda z vsemi potrebnimi škarpami, odtoki za vodo itd. Dalje je razstavil zavod grozdje osem različnih direktno produktivnih ameriških, kot tudi deset najbolj priporočljivih domačih in tujih, vendar evropskih vrst, Bernardotov aparat za določevanje vapnenika v zemlji, različne vzorce pravilno obrezanih, cepljenih (zeleno, suho itd.) trt. Popolnoma kot v naravi sestavljeni vzorci trt predočujejo nam v 8 zabojih celo izgojo trte od vsaditve do njenega petega leta, od katerega naprej vsa dela ista ostanejo. Razstojljina pristne modre galice je kaj razumno poleg

druge sleparske, ničvredne postavljena in vsakemu je dano na priliko se na lastne oči prepričati z lakmusovim popirjem, o pravi zmesi galice v vapnom. Oni, ki si je pazljivo ogledal od šole razstavljene objekte, videl je v mali meri celi zavod in njegovo delovanje v tej stroki.

Administracija „Weinlaube“ razstavila je sploh vse utensilije, katere morejo pri vzgojevanju trt v porabo priti. Ravno tako še druge tvrdke, kot Nairz iz Trsta, Leber s Češkega (posebno zamaške), tovarna v Hrastniku pak je vposlala izbirko umetnih gnojil.

Omeniti nam je tudi vzorcev na suho in zeleno cepljenih trt, razstavljenih od Karlovškega iz Šmarjete in dež. trtnice v Ljubljani. (Konec sledi.)

Pregled zemljiškega katastra.

(Ukaz ministerstva za finance z dne 11. avg. 1896. l. zastran izvršitve § 11. v zakonu z dne 12. julija 1896. l. (drž. zak. št. 121) o pregledu zemljarinskega katastra.)

V sporazumu s c. kr. ministerstvom za poljedelstvo se zastran izvršitve § 11. v zakonu z dne 12. julija 1896. l. (drž. zak. št. 121) o pregledu zemljarinskega katastra ukazuje to le:

1. Po navedenem zakonitem določilu je parcele, katere so v zemljarinskem katastru vpisane za gozdovje, pa so bile v poprešnjem zemljarinskem operatu pripisane drugi obdelavni (kulturni) vrsti, na zahtevo njih posestnikov, če se ta izreče do konca meseca junija 1897. l., predstaviti v tisto obdelavno vrsto, v katero spadajo po svoji dejanski in pretežni rabi, za kar ni potreba dovolitve po zmislu § 2. gozdarskega zakona z dne 3. dec. 1852. l. (drž. zak. št. 250) ali izrecnega oblastvenega preklica, ako bi se bil dal kak ukaz za pogozdovanje.

2.) To določilo se pred vsem uporablja o parcelah, katere so po vsi svoji površini v zemljarinskem katastru vpisane kot gozdovje, pa so bile v poprešnjem zemljarinskem operatu pripisane drugi obdelavni vrsti.

3.) Uporabnost zakonitega določila se vendar ne odpravlja s tem, da je parcela, bodi si v zemljarinskem katastru, bodi si v poprešnjem zemljarinskem operatu ali v obeh (kakor se to dogaja tu in tam) z nekolikim (aliquotnim) ali samo približno ovedenim (ne izmerjenim) delom vpisana za gozdovje, z ostalim delom pa pripisana drugi obdelavni vrsti (obdelavni odrezki).

4.) Kadar je v poprešnjem zemljarinskem operatu kaka parcela vpisana z enim delom za gozdovje, in so deli parcele, dasi se ta, če se na njo ozira kot celoto, dejanski in pretežno rabi za kako drugo kulturo, obsajeni z lesom, tedaj je od prepisa parcele v drugo obdelavno vrsto izločiti in v zemljarinskem katastru kot gozdovje pustiti one z lesom obsajene dele, kateri se a) nahajajo na strmih, rado se usajajočih ležah ter kažejo večje razmerje obsajenosti kakor 0.3, ali katere se b) nahajajo v drugačnih, kakor spredaj oznamenjenih legah ter znašajo vsaj 3 ha z večjim razmerjem obsajenosti kakor 0.5. (Konec sledi.)

znamke je predložiti 100 s trdnimi barvami tiskanih izvodov. 3. Prošnjo je kolkovati z ruskim kolkom za 80 kopejk in je za vsako znamko, katero je registrovati, priložiti kolek ednake vrednosti. 4. Pobotnica o davku plačanem pri glavnem prihodarstvenem uradu (kot depozit oddelka za trgovino in manufakturno) je prošnji priložiti; za registrovanje znamke, katero se more po želji izvršiti za eno do 10 let, je plačati za prvo leto 3 rublje in za vsako prihodnje leto 1 rubel, torej za 10 let 12 rubljev. V interesu lastnikov znamk želi imenovani oddelok, kolikor je možno, dobiti klišeje znamk, za katerih vpis se prosi. Po uporabi za večjo razširjatev znamke se bodo klišeji vrnili. C. in kr. glavni konzulat je trgovskim krogom kakor doslej na razpolago za posredovanje pri vpišovanju znamk, bilo bi le želeli, da bi se z ozirom na to, ker je pričakovati veliko število prosilcev, prošnje z denarnimi zneski vred nabirale pri trgovskih zbornicah, katere naj bi iste poslale glavnemu konzulatu. Za stroške katere bi imel konzulat za prestavo in za pristojbine pri legalizovanju eventualno za depozitne pristojbine, bi bilo za vsako znamko še razun davka poslati na račun 5 rubljev.

Kmetijstvo.

Vinarska razstava in izredni občni zbor kmetijske družbe v Novem mestu.

(Konec.)

Velik del razstave pak zavzemajo stroji spadajoči v vinarsko stroko. Tu vidimo nad 100 vrst različnih škropilnic (proti strupeni rosi), mej njimi najboljšo, pak seveda najdražjo: Sifonijo, razstavljeno od Ph. Mayfahrt & dr., slično škropljenico z zračno sesalko poslal je I. Heller. Tudi naša domača tvrdka Živic & dr. in Trsta razstavila je izborne stroje i za škropljenje i za žvepljanje trt. Poleg teh strojev nahajajo se še mnogi drugi stroji, koje opisovati bi pa predaleč zavedlo.

Spregledati pa se ne more in ne sme štirih velevažnih nauk, ki so bili na stene pribiti, to so: Prosite za odpis davkov od okuženih vinogradov; prosite za brezobrestna posojila; preskrbite si trt za nove nasade, prosite za desetletno oprostitev davka od novih nasadov.

Kmalu po 10. uri zbrala se je v dvorani v „Narodnem domu“ vsa gospoda, ki se je udeležila otvorjenja razstave, do 180 oseb smo našteali, mej njimi največ kmetiskih vinogradarjev, pa jako dosti duhovnikov in učiteljev. Gosp. predsednik kmet. družbe Iv. Murnik otvori 1/4 11. uro zborovanje ter predstavi vladnega in zastopnika dež. odbora, se zahvali g. dr. Šeguli za prepustitev mestne dvorane ter v kratkih potezah nariše, kaki nagibi so vodili osrednji odbor, ko se je sklical ta izvanredni občni zbor, ki je od početka družbe prvi v Novem mestu. Nadalje prosi g. govornike, naj govore — z ozirom na čas — kratko, jedernato. Slednjič se pa spominja onega, koji je mogočni pospeševatelj vsega kmetijstva in pozove občinstvo, da temu zaščitniku — cesarju zakliče trikratni živio, kar se oduševljeno stori.

Prične se reševanje dnevnega reda. Vzpored razgovora, ki naj se tiče vseh vprašanj, zadevajočih obnovitev

vinogradov, uničenih po trtni uši, pričel se je z razmotrivanjem o pomenu direktno rodečih ameriških trt. Dež. kranjski pot. učitelj za vinarstvo g. Gombač utemeljuje v obširnem govoru svoje stališče glede tega vprašanja, navaja in opiše trte, kot Irabek, Jork Madejro, Otelo, Žak, Nova, Triumf itd. Ker pa nasadi teh trt nimajo dovoljnega uspeha, priporoča, da se vse sajenje direktno rodečih trt opusti. Ta nasvet obvelja brez ugovora.

Pri drugem vprašanju glede priporočljivosti ameriških trt za podloge z ozirom na sestavo zemlje razkladal je g. posestnik Bučar iz Št. Jerneja v temeljitem govoru prednosti in napake ameriških trt kot podlog; on zameta Jork-Madejro, priporoča pa Riparijo-soupage in portalis, osobito za rudeče zemlje; od Rupestris vrst priporoča samo pokonci rastoče, od Solonis pa, koje posebno po Štajerskem rabijo, pravi da je podvržena kozam, in da se slabo koreniči; o vitis Berlandis pa nimamo še izkušenj, dasi jo po Francoskem jako hvalijo. Poročilo g. Bučarja vzelo se je z odobravanjem na znanje.

Razmotrilo se je vprašanje, katere domače trte kaže pomnoževati ter cepiti. Gosp. vodja Dolenc je kot prvi govornik v poljudnem, zanimivem govoru pojasnjeval, kake kakovosti vina imajo Dolenjci pridelovati, da bodo njih vina v tujo trgovino prešla; on trdi, da naj se od vseh domačih vrst in sicer belih le kraljevina, od črnih pa žamasta, belinska in tičenska črnina obdrže. Namesto ostalih domačih trt pa, ki dajejo — kislico, priporoča za bela vina grganjo, sipo, maslovino, laški rizling, beli burgundec, španjole in veltlinarje, od črnih pa samo modro frankinjo. Gospod Bučar omeni še plavca, katerega je predgovornik pozabil omeniti. Pri glasovanju se je nasvet gosp. Dolenca, kot tudi dodatek gosp. Bučarja jednoglasno odobril.

Pri četrtem vprašanju, kateri način cepljenja se najbolj sponaša, odstopi g. župnik Bojanec od referata, pa stavi dva predloga, naj preskrblja družba gumi za cepitev, ali pa naj tvrdke priporoča, katere so se jej zavezale, le dobro blago prodajati, in pa: družba naj kmetom kar najbolj mogoče priporoča, da nove nasade široko zasajajo. Gosp. dr. Romih našteje osem različnih strokovnjakov, kateri so po večini prav različnega mnenja, kateri način je najboljši, vendar se nagibljejo že mnenju, da naj se zeleno in suho cepi; on sam pa priporoča še posebno takozvano cepljenje v loku. Gosp. Dolenc poroča o izkušnji svojega učenca g. Sancina, ki je z najboljšim uspehom pri cepljenju pod zamaškom trto večkrat ranil, da škodljivo vplivajoč obilni sok lažje odteka. G. Bučar se nagiblje suhemu cepljenju, istotako g. Gombač. Gospod tehnični voditelj del proti trtni uši B. Skalicky priporoča zeleno nizko cepljenje, g. Dolenc, da se trta na stalnem mestu kakorkoli cepi, gosp. Šetina se strinja z nasvetom gosp. Dolenca, pa pozivlja gosp. Lovšina, da poroča o mahastem cepljenju, kar ta stori, priporočujoč ta način. Gos. Gombač, izrazi željo, da se v razstavi napravi model tega cepljenja. Vsi nasveti bili so odobreni od zbora, predloga gosp. Bojanca pa jednoglasno sprejeta.

Gosp. pristav Rohrman glede 5. točke pa se pridružuje mnenju gosp. Dolenca, oziroma gosp. Skalickega, da je vinograde z ameriškimi trtami zasaditi in na stalnem mestu precepiti, če ni cepljenk že na razpolago. Sprejeto.

Pri naslednji točki, o pomenu in napravi pripravnih trtnic za podružnice in občine, govori dež. štajerski potovalni učitelj za vinarstvo Bele in priporoča napravo velikih trtnic poleg manjših.

Gosp. Rohrman opisuje korist občinskih in podružničnih trtnic ter izrazi željo, da bi jih država in dežela podpirali. Gosp. Skalicky razloži v obširnem govoru napravo in korist podružničnih trtnic. Nasvetovana resolucija, da se pospešuje naprava velikih in majhnih trtnic, se vsprejme.

Pri zadnji točki dnevnega reda stavili so gosp. udje svoje predloge. Gosp. Gombač je predlagal, naj se dajejo vinogradnikom nagrade za vzorno napravljene nove nasade, učiteljem in drugim nadzornikom trtnic pa pridelke od trtnic kot plačilo za trud.

Gosp. dr. Romih predlaga, naj se poskrbi, da bode zadostna vsota v proračunu preliminovana za brezobrestna posojila in da se napravi zaklad, iz katerega bi se takoj izplačevala odškodnina za škodo po vremenskih nezgodah.

Gosp. Šetina predlaga, da se kmetijska družba potegne zato, da se posojila pravočasno izplačajo strankam.

Gosp. Rohrman predlaga, da se ustanovi v področju kmetijske družbe, slično kot obstojata ribarski in konjerejski odsek, tudi vinarski odsek, ki bi se imel baviti z vsemi vprašanji tičočih se novodobnega vinogradarstva.

Vsi predlogi so bili vsprejeti.

S tem je bil vzpored končan; gosp. predsednik Iv. Murnik se je zahvalil vsem udeležencem zbora za pozornost ob razpravah.

Gosp. dr. Romih se slednjič v iskrenih besedah zahvali tako osrednjemu odboru, ki je drage volje priredil zborovanje v središču dolenjskega vinogradarstva, kot tudi gosp. predsedniku Murniku v posebej za trudoljubivo in izborna vodstvo razprav.

S tem je bilo zborovanje zaključeno.

Naznanilo in razglas.

Novo šolsko leto na podkovski šoli ljubljanski se prične 1. dne januarja 1897. leta.

S poukom v podkovstvu je združen tudi nauk o ogledovanju živine in mesa. Kdor želi vzprejet biti v podkovsko šolo, mora se izkazati:

1. s spričevalom, da se je pri kakem kovači izučil za kovaškega pomočnika;
2. z domovinskim listom;
3. s spričevalom svojega župnika ali župana, da je poštenega vedenja, in
4. da zna brati in pisati slovenski.

Ubožni učenci morejo tudi dobiti štipendije po 60, oziroma 50 forintov.

Prosilci za štipendije imajo predložiti:

1. ubožni list,
2. spričevalo o poštenem vedenju, in
3. potrdilo, da so delali že dve leti za kovaške pomočnike. Prošnje z le temi spričevali imajo poslati vsaj do 15. decembra glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Šola traja do konca junija 1897. leta. Kdor dobro prebije preskušnjo, more po postavi iz 1873. leta dobiti patent podkovskega mojstra, ker sedaj ne more nihče brez preskušnje postati kovaški mojster. Nauk v tej šoli je brezplačen, vsak učenec si ima za šolski čas skrbeti le za živež in stanovanje ter za potrebne šolske knjige. Stanovanje dobodo učenci za majhno plačo v šolski hiši.

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmerom premalo v podkovstvu izučenih kovačev in zdravnikov kopitnih boleznij, pa tudi premalo izurjenih oglednikov živinskih in mescvni, zatorej naj bi skrbela županstva, da dobode vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in živinskega in mesovnega oglednika.

Ivan Murnik,

predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški,

začasni vodja podkovske šole.

Naznanilo.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli se bodo vršile dne 28. in 29. decembra t. l., in sicer: 28. decembra skušnja iz podkovstva za kovače, kateri niso obiskovali podkovske šole, 29. decembra pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, kateri hočejo delati to skušnjo, naj se oglase pri podpisnem vodstvu do 15. dne decembra t. l.

Vodstvo podkovske šole v Ljubljani
dne 2. novembra 1896.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški.

Kmetijske raznoterosti.

Pridelovanje vina v Evropi. L 1895 se je največ vina pridelalo na Francoskem namreč 23,485.000 hl; v Italiji se je pridelalo 18,782.000 hl, v Španiji 15,180.000 hl, na Avstro-Ogerskem 5,161.200 hl, v Nemčiji 3,207.600 hl, v Rumuniji 2,745.600 hl, v Turčiji 2,112.000 hl, na Portugalskem 1.750.600 hl, na Grškem 1,708.000 hl, v Švici 1,100.100 hl, na Bolgarskem 1,056.000 hl in na Srbskem 704.000 hl.

Zablačeno seno. Prijatelj kmetijstva opominja posestnike travnikov, naj ne pokladajo zablačenega sena ali otave, kajti taka klaja škoduje plučem in povzroči lahko plučno kugo ter tudi izvirgavanje. Tako seno naj se raje sežge. Močno zablačena klaja se ne da zboljšati niti z izpiranjem niti z mlatvijo. Zablačeno seno tudi ni za steljo, ker bi je živina vendar le dobila, če bi je pod njo nastiljali. Prah škoduje pa tudi očem in plučem ljudij.